

**ÚJ KUTATÁSI
EREDMÉNYEK A
HADTUDOMÁNYBAN II.**

2022. április 30.

Budapest–Pécs, 2022

Szervezők

Magyar Hadtudományi Társaság Dél-dunántúli Tagozat,
Magyar Hadtudományi Társaság Kápolnai Pauer István Ifjúsági Klub
Nemzeti Közszolgálati Egyetem Puskás Tivadar Műszaki Szakkollégium
Pécsi Tudományegyetem Bölcsész- és a Társadalomtudományi Kar Romanisztika Intézet
Háborús Tudományok Multidiszciplináris Kutatócsoport

Szervezőbizottság

Elnök: Dub Máté

Titkár: Kiss Márton

Tagok: Dergez Ildikó, Hankó Viktória

Szerkesztette:

Dergez Ildikó – Dub Máté – Hankó Viktória – Kiss Márton

ISBN: 978-963-429-965-3

© Szerzők

© Szerkesztők

ABSZTRAKTOK

DEZINFORMÁLÁS, A LÁTHATATLAN GYILKOS

Antal Márton
Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Hadtudományi és Honvédtisztviselői Kar

Minőségi információ birtokában az egyén képes olyan lépések, döntések meghozatalára, amellyel saját magát előnyös pozícióba vagy helyzetbe hozhatja környezetében. A célirányosan meghatározott információszerzés minden esetben azt a végcél szolgálja, hogy a minket körülölelő miliőben, a lehető legtájékozottabb felfogásban legyünk képesek megfelelő választást hozni, amely a mi érdekeinket szolgálja. Ezt azonban egy ellenérdekelt fél könnyen befolyásolhatja, akár téves ismertetővel, fámákkal.

Előadásom témája főként a szándékos megtévesztést, vagy ismertebb nevén, a dezinformálást kívánja feldolgozni, történeti áttekintési szempontból. Katonai szemszögből, a felderítésnél is legfőképp az a célkitűzés, hogy a fegyveres erőink ellen harcoló alakulatokat a lehető legnagyobb mértékben bizonytalanítsuk el akár hamis számbeli adatok vagy csalóka hírek tudatos meghatározásával. Bemutatom célja, hogy szemléltesse azokat az aspektusokat, amelyek alapján a dezinformálás kialakul. Az áttekintésemben szót ejtek a politikai befolyásolhatóságról a “csőbe húzás” tükrében, illetve példákon keresztül igyekszem igazolni, hogy hogyan lehet egy egész ország társadalmát akár teljes mértékben félrevezetni. Prezentálásom során a tudatos megtévesztés előnyeit és hátrányait óhajtom részletekbe menően taglalni, illetve ezen állításokat ok-okozati összefüggések mentén alátámasztani.

Előadásom befejezésként probléma megoldási formákat kívánok nyújtani az egyén számára, annak érdekében, hogy időben felismerje az asszertívan összerakott ismertetőket, és képes legyen egy épkezláb képet alkotni arról a témáról, amelyről adatot kíván gyűjteni, szerezni. Emellett egy jövőképet ismertetek, amelyben a megtévesztés távolabbi kilátásait, jövőbeli eszközeit taglalom.

Kulcsszavak:

Megtévesztés, politika, dezinformáció, hamis

DISINFORMATION, THE INVISIBLE KILLER

With quality information, an individual is able to take actions and decisions that put him or her in a position of advantage in his or her environment. The purposeful acquisition of information always serves the end goal of being able to make an informed choice in the best possible understanding of the world around us, which is in our own interest. This, however, can easily be influenced by an opposing party, even by misrepresentations and falsehoods.

The topic of my lecture is mainly intended to deal with deliberate deception, or disinformation, as it is more commonly known, from a historical perspective. From a military point of view, the main objective in reconnaissance is also to disorientate as much as possible the formations fighting against our armed forces, either by deliberately giving false figures or by giving deceptive information. The aim of my presentation is to illustrate the aspects on the basis of which disinformation is created. In my overview, I will discuss political influence in the light of "deception" and will try to demonstrate, through examples, how the society of an entire country can be completely misled. In my presentation, I will discuss in detail the advantages and disadvantages of deliberate deception and provide causal support for these claims.

At the end of my presentation, I will provide problem-solving tools for the individual to recognize the assertively assembled descriptions in time to be able to form a sound picture of the subject on which he or she wishes to collect data. In addition, I have presented a vision of the future, in which I outline the more distant prospects and future tools of deception.

Keywords:

deception, politics, disinformation, false

SZERVEZETI ÉRETTSÉGI SZINT - FONTOSSÁGA, JELENTŐSÉGE NAPJAINKBAN

Baglyos Sándor
Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

Napjainkban a szervezeteknek egyre több hazai és nemzetközi szabványnak és törvénynek kell megfelelniük, amit a folyamatosan megjelenő újabbnál-újabb incidensek száma csak tovább fokoz. Ezek a megfelelések a kiberbűncselekmények, a szabálysértések, a bennfentes törekvések és a további veszélyforrások minimalizálása érdekében egyaránt kulcsfontosságú szerepet játszik. A koronavírus járvány az említett kihívásokat még jobban erősítette. Nehéz megmondani pontosan mik voltak a legjobb döntések, megoldások, viszont azt kijelenthetjük, hogy a megfelelő érettségi szinten lévő szervezetek sokkal könnyebben oldották meg az újonnan kialakuló problémákat. A létfontosságú rendszerelemek folyamatos működése kritikus fontossággal bír. Egy ország életében hatalmas problémát jelentene az energiaellátás, vízellátás, vagy a pénzügyi folyamatok kimaradása. Ezek szabályozását segítik az auditok, amelyek egy objektív képet adnak az adott szervezet állapotáról, a hiányosságok javítása céljából. A vizsgálatok elvégzéséhez tapasztalt és képezettek sokaságával rendelkező auditorokra van szükség, akik akár külön specializálódnak a legtöbb szektorra. Nincs ez másként a pénzügyi intézmények megfelelésénél sem, ahol a Magyar Nemzeti Bank, mint felügyeleti szerv végzi az ellenőrzéseket. Többségében a megfelelések teljesítéséből adódóan lehet magas érettségi szinteket elérni.

Előadásomban igazolni szeretném, hogy azok az intézmények, amelyek rendelkeztek üzletmenet-folytonossági keretrendszerrel, könnyebben vészelték át a koronavírus járvány nehézségeit. Továbbá, hogy a koronavírus járvány első hullámát követően a szervezetek megalkották a hiányzó üzletmenet-folytonossággal kapcsolatos keretrendszereiket, valamint a jövőben több energiát fektetnek érettségük fejlesztésére.

Kulcsszavak:

érettségi szint, covid-19, audit, MNB, szabványok, megfelelések

INFORMATION SECURITY MATURITY OF ORGANISATIONS – IMPORTANCE NOWADAYS

Nowadays, organisations have to comply with an increasing number of national and international standards and laws, which is only exacerbated by the number of new incidents that are constantly occurring. These compliance efforts are key to minimising cybercrime, breaches, insider efforts and further threats. The crown virus outbreak has further exacerbated these challenges. It is difficult to say exactly what the best decisions and solutions were, but it is fair to say that organisations with the right level of maturity have found it much easier to address emerging issues. The continued functioning of vital system elements is critical. The failure of energy supply, water supply or financial processes would be a huge problem for the life of a country. Audits help to control these, providing an objective picture of the state of the organisation with a view to correcting any shortcomings. To carry out these audits, you need experienced auditors with a wide range of qualifications, even specialising in most sectors. This is no different in the compliance of financial institutions, where the Magyar Nemzeti Bank, as the supervisory body, carries out the audits. In most cases, high maturity levels can be achieved through compliance.

In my presentation, I want to demonstrate that institutions that had a business continuity framework in place were better able to weather the difficulties of the coronavirus epidemic. Furthermore, that following the first wave of the coronavirus epidemic, institutions have put in place the missing business continuity frameworks and will invest more effort in improving their maturity in the future.

Keywords:

maturity, covid-19, audit, MNB, compliance.

AZ ADDITÍV GYÁRTÁS FEJLŐDÉSE ÁLTAL TEREMTETT ÚJ LEHETŐSÉGEK, ÉS KOCKÁZATOK

Baji Raik Martin
Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar

Az 1980-as évek elején létrejött additív gyártás, azaz 3D nyomtatás technológiája mára-már elérte azon fejlettségi szintet, hogy az alkalmazásához szükséges gépek akár egy átlagos háztartásban is elhelyezhetőek, és hatékonyan alkalmazhatóak. Ezen folyamatos fejlődés hatására magánszemélyek ezrei képesek egyszerűen, és gyorsan közép- és kisméretű alkatrészek, tárgyak legyártására saját otthonukban.

Az additív gyártás módszereinek fejlődése nem csupán a civil szektorban hozott előrelépést; számos állam hadereje kísérletezik gyorsan felállítható épületek, személyre szabott orvosi eszközök és protézisek, valamint különböző hadianyagok, és haditechnikai eszközök részeinek/prototípusainak legyártásával is. Előadásom első része ezen folyamatot fogja tartalmazni és bemutatni, mintegy bevezetést az additív gyártási platform világába, fejlődésébe, és lehetséges jövőbeli felhasználásába.

Szükséges azonban kiemelni a technológia által létrehozott egyik legnagyobb kockázatot, és egyben veszélyforrást is; a decentralizáltan, felügyelhetetlenül, és egyszerűen legyártható improvizált lőfegyvereket. Ezen lőfegyverek gyártási folyamatát, valamint az elkészítésükhöz szükséges modellek tervezése mögött álló névtelen közösséget és szervezett csoportokat mutatom be előadásom második felében.

Bemutatóm fő célja az additív gyártás jelenleg alkalmazott, és a jövőben alkalmazható katonai felhasználásának, valamint a technológia tömeges elérhetősége által támasztott legnagyobb nemzetbiztonsági kockázat, a 3D nyomtatott lőfegyverek bemutatása.

Kulcsszavak:

lőfegyverek, technológia, 3D nyomtatás, additív gyártás

NEW OPPORTUNITIES AND RISKS CREATED BY THE DEVELOPMENT OF ADDITIVE MANUFACTURING

The technology of additive manufacturing, or 3D printing, which emerged in the early 1980s, has now reached a level of sophistication where the machines needed to practice it can be installed and used efficiently in the average household. As a result of this continuous development, thousands of individuals are able to easily and quickly produce small to medium sized parts and objects in their own homes.

The development of additive manufacturing methods has not only brought advances in the civilian sector; many national militaries are also experimenting with the rapid assembly of buildings, personalised medical devices and prostheses, as well as parts/prototypes of various military equipment and military hardware. The first part of my presentation will cover and illustrate this process as an introduction to the world of additive manufacturing, its development and possible future applications.

However, it is necessary to highlight one of the greatest risks and threats created by the technology; improvised firearms that can be easily manufactured totally unsupervised, in a decentralised fashion. The process of manufacturing these firearms, and the anonymous community and organised groups behind the designs of the models needed to make them, will be presented in the second half of my presentation.

My presentation will focus on the current and future military uses of additive manufacturing and the biggest national security risk posed by the mass availability of this technology: 3D printed firearms.

Keywords:

firearms, technology, 3D printing, additive manufacturing.

A MAGYAR HONVÉDSÉG TARTALÉKOSAI: KI ÉS MIT CSINÁL EGY ÖNKÉNTES TERÜLETVÉDELMI TARTALÉKOS

Balogh Zsófi
Nemzeti Közszerződési Egyetem
Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar

A XXI. század új komplex kihívásaihoz való igazodás nehéz egy olyan kötött és alapvetőleg a reformokra nem fogékony szervezet számára, mint a honvédség. Témaválasztásom során, azon kívül, hogy én magam is Önkéntes Területvédelmi Tartalékos vagyok, azt vettem főleg figyelembe, hogy a Magyar Honvédség milyen problémákkal küzd a mai modern világban. Az egyik égető probléma az emberhiány. Minden évben egyre kevesebb ember szerel föl, jelentkezik tisztképzésre, kötelezi el magát a honvédelem mellett. A 2017-ben bevezetett rendszer az egyik része annak az összetett reformnak, amely keretein belül a honvédség hívogatóbbá kívánja tenni magát.

Előadásom lényegi részében azt kívánom bemutatni, saját tapasztalatok és a Magyar Honvédség anyagai alapján, hogy milyen feladatokat látnak el ezek a fajta tartalékosok és hogy hogyan segíti ez a rendszer az állomány feltöltését és enyhíti az emberierőforrások hiányát.

Az előadás felépítésében megemlíteném a jelentkezés és toborzás folyamatát, a kiképzést, milyen anyagokat kell elsajátítani, mik a követelmények, milyen feladatokat láthatnak el az önkéntesek és hova tudnak tovább lépni. Kitérnék arra is hogy mely célcsoportokat célozza meg a program, illetve hogy milyen módszerekkel próbálja a honvédség elérni ezeket a csoportokat. Kiemelném még azt is hogy mennyire elérhető a rendszer fizikai, anyagi és időbeli szempontokból.

Következtetésképp pedig rászertnék mutatni ennek a reformált rendszernek az előnyeire és szükségességére. Valamint szeretnék arról is beszélni, hogy hogyan tervezik ezt tovább fejleszteni és bővíteni a jövőben.

Kulcsszavak:

kiképzés, toborzás, Magyar Honvédség, Önkéntes Tartalékos Szolgálat

RESERVISTS OF THE HUNGARIAN DEFENCE FORCES: WHO IS A TERRITORIAL DEFENCE RESERVIST AND WHAT DO THEY DO?

Adapting to the new complex challenges of the 21st century is difficult for an organisation as stiff and fundamentally insensitive to reform as the Hungarian Defence Forces. In choosing my topic, apart from the fact that I myself am a Territorial Defence Reservist, I mainly took into account the problems the Hungarian Defence Forces are facing in today's modern world. One of the most pressing problems is the shortage of men. Every year, fewer and fewer people are enlisting, applying for officer training and committing themselves to the defence of the country. The system introduced in 2017 is one part of a complex reform to make the army more inviting. In the main part of my presentation, I want to show, based on my own experience and on the materials of the Hungarian Defence Forces, what tasks these reservist officers perform and how this system helps to replenish the personnel and alleviate the shortage of manpower.

In the structure of the presentation, I would mention the application and recruitment process, the training, what material must be acquired, what the requirements are, what tasks volunteers can perform and how high they go within the military. I would also discuss the target groups that the programme is aimed at and the methods that they use to reach these groups. Lastly I would highlight the extent to which the scheme is achievable in terms of physical, financial and time constraints.

In conclusion, I would like to point out the benefits and the need for this reformed system and would also like to discuss how it is planned to be developed and expanded in the future.

Keywords:

recruitment, Hungarian Defence Forces, Voluntary Reservist Service

A FRANCIA IDEGENLÉGIÓ IDEIGLENES JELLEGGEL LÉTREHOZOTT ALAKULATAINAK TEVÉKENYSÉGE A MÁSODIK VILÁGHÁBORÚBAN

*Dr. habil. Bene Krisztián, PhD
Pécsi Tudományegyetem
Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Kar*

A Francia Idegenlégió kötelékében komoly hagyománya van az ideiglenes jelleggel felállított alegységeknek, amelyek a korlátozott erőforrások legoptimálisabb felhasználását teszik lehetővé a folyamatosan változó körülményekhez igazodva. Erre számos példát lehet találni az alakulat gyarmati területeken való működése során is (menetzászlóaljok, lovassági alakulatok stb.), ugyanakkor a módszer igazán jelentős alkalmazására az európai hadszíntereken került sor. Annak ellenére, hogy a Légiót alapvetően Franciaország határain kívül történő felhasználás céljából hozták létre, az anyaországot fenyegető kritikus háborús helyzetekben (porosz–francia háború, első világháború, második világháború) az alakulat harcedzett katonáinak szolgálatára is igényt tartottak. Ugyanakkor ez utóbbiak bevetésére nem a meglévő szervezeti keretek között már hosszabb ideje létező ezredek bevetésével került sor, hanem külön erre a célra, kizárólag a harcokban való részvétel idejére szóló felhatalmazással létrehozott új alegységek megszervezésével és felhasználásával.

A második világháború során – tekintettel a francia haderő soraiba jelentkező külföldi önkéntesek nagy számára – egész sor ilyen egységet hoztak létre 1939–40 során, majd pedig Franciaország újból harcba lépése után 1942 végén Észak-Afrikában ismét ehhez a bevált gyakorlathoz folyamodtak, hogy részt tudjanak venni a tengelyhatalmak erői elleni küzdelmekben. Az előadás célja, hogy bemutassa az érintett egységek létrehozását, főbb jellemzőit, valamint háború alatti tevékenységüket.

Kulcsszavak:

második világháború, Francia Idegenlégió, menetezredek, külföldi önkéntesek, átszervezés.

THE ACTIVITIES OF THE FRENCH FOREIGN LEGION'S TEMPORARY UNITS IN THE SECOND WORLD WAR

The French Foreign Legion has a long tradition of temporary sub-units, which allow the best use of limited resources in constantly changing circumstances. There are many examples of this in the Corps' operations in colonial territories (battalions of menets, cavalry units, etc.), but it was in the European theatres of war that the method was most widely used. Although the Legion was created essentially for use outside France, the Corps' hardened soldiers were called upon to serve in critical war situations that threatened the mother country (Franco-Prussian War, First World War, Second World War). However, the latter were not deployed by using the regiments that had already existed for some time within the existing organisational framework, but by organising and using new sub-units created specifically for this purpose, with a mandate to be used only for the duration of the fighting.

During the Second World War, in view of the large number of foreign volunteers who joined the French forces, a whole series of such units were created in 1939-40, and after France's re-entry into the fighting at the end of 1942 in North Africa, this tried and tested practice was used again to take part in the fighting against the Axis forces. The aim of this presentation is to describe the creation of the units concerned, their main characteristics and their activities during the war.

Keywords:

World War II, French Foreign Legion, marching regiments, foreign volunteers, reorganisation.

A KATONAI EMLÉKEZET HATÁSA A NEMZETI IDENTITÁSRA (1920-1989)

Dergez Ildikó
Pécsi Tudományegyetem
Bölcészlet- és Társadalomtudományi Kar
Oktatás és Társadalom Neveléstudományi Doktori Iskola
 &
Kiss Márton
Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kar
Földtudományok Doktori Iskola
PTE BTK Interdiszciplináris Doktori Iskola

Magyarország élete nagy mértékben változott meg az első világháború után. A katonai vereséget politikai megpróbáltatások követték, amelyek közé tartozott az 1920-as trianoni békeszerződés is. A területi veszteségek hatására a magyar állam belső homogenitása megnőtt, ugyanakkor számos magyar került idegen országok uralma alá kisebbségként. A magyar állam emlékezetpolitikáját ezért igyekezett aszerint alakítani, hogy az alkalmassá váljon a saját területén, valamint az elszakadt magyarság számára egyaránt. Az identitás megtartásának egyik fontos részét képezte a katonai áldozatvállalás kérdése, mely szinte minden társadalmi csoportot összekötött az országban.

A katonai emlékezet komoly szerepet játszott az identitás erősítésében, valamint az újabb háborúra való felkészülés során. Ez a helyzet 1945 után alapvetően megváltozott a politikai helyzetnek köszönhetően. Az 1948-ban hatalmat megszerző kommunista párt egy új katonai emlékezetet kívánt kiépíteni az országban a magyar emlékezettel szemben: a „felszabadító szovjet hadsereg” emlékét. A magyar katonákra való emlékezést innentől kedve az állam elleni cselekedetként is lehetett értelmezni, amelynek hatására az emlékezés visszaszorult az egyéni, illetve családi szintre. Az új (idegen) emlékezet számára a katonai emlékezet fontos részét képezte az állami identitásnak, de annak hordozója a szocialista tömbön belül működő Magyarország lehetett, nem pusztán a „magyar katona”.

Előadásunkban a rövid 20. századi magyar eseményeken keresztül kívánjuk bemutatni a katonai emlékezet identitásra való hatását. Kérdésként merül fel, hogy ezek a politikai rendszerek pontosan milyen katonai emlékezetet kívánt meg az országban, mennyire próbálták erősíteni az identitást és védeni az állampolgárokat a „külső” ellenfelekkel szemben. Az összehasonlítás alap-ját egy modell jelenti, amelynek segítségével összevethetővé válik a két politikai struktúra és abból vonhatóak le fontos következtetések.

Kulcsszavak:

emlékezet, identitás, nemzet, történelem

THE IMPACT OF MILITARY MEMORY ON NATIONAL IDENTITY (1920-1989)

Life in Hungary changed dramatically after the First World War. Military defeat was followed by political hardship, including the 1920 Treaty of Trianon. Territorial losses increased the internal homogeneity of the Hungarian state, while at the same time many Hungarians came under the rule of foreign countries as minorities. The Hungarian state therefore tried to shape its policy of remembrance in such a way as to make it suitable for both its own territory and the Hungarian population that had seceded. An important part of the preservation of identity was the issue of military sacrifice, which linked almost all social groups in the country.

Military memory played an important role in strengthening identity and preparing for another war. After 1945, this situation changed fundamentally due to the political situation. The Communist Party, which took power in 1948, wanted to build a new military memory in the country in contrast to the Hungarian memory: the memory of the "liberating Soviet army". From this point on, the memory of Hungarian soldiers could be interpreted as an act against the state, which reduced remembrance to the individual or family level. For the new (alien) memory, military memory was an important part of state identity, but its bearer was Hungary as a socialist bloc, not just the 'Hungarian soldier'.

In our presentation we will illustrate the impact of military memory on identity through brief 20th century Hungarian events. The question arises as to what kind of military memory these political regimes wanted in the country, to what extent they tried to strengthen identity and protect citizens against 'external' opponents. The basis for comparison is a model that allows us to compare the two political structures and draw important conclusions.

Keywords:

memory, identity, nation, history

NEMZETI KISEBBSÉGEK HELYZETE EURÓPÁBAN AZ ELSŐ VILÁGHÁBORÚ UTÁN

*Dr. habil. Dömök Csilla PhD
Pécsi Tudományegyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar*

Az első világháború utáni területi átrendeződés eredményét a történészek általában a „nemzeti államok rendszerének kialakulása” terminológiával illetik. Ténylegesen azonban alig változott a kisebbségi (függő helyzetben élő nemzetiségek) globális helyzete. 1914-ben Közép-Kelet-Európa 100-120 millió lakosából kb. 50 millió (40-50%) élt függő nemzetként illetve kisebbségként. A békeszerződések és az átrendeződések befejeződése után ez a szám mintegy 32 millió lakosra csökkent, azaz kb. 30%. Tendenciaszerűen vizsgálva tehát a folyamatot, jogos a terminológia használata, hiszen jelentős kisebbségek kerültek most többségi vagy autonóm helyzetbe, de az arányokat figyelembe véve reálisan csak az arányok javulásáról, nem pedig gyökeres változásáról beszélhetünk. A felsorolt adatok ugyanis azt jelentik, hogy az említett években Köztes-Európa minden harmadik személyisége kisebbségként helyezkedett el az új államrendszerben.

A térségben élő magyarság összlétszáma 10.26 millió volt, melyből Magyarországon élt 7.15 millió személy (69,7%), kisebbségként 3.112 millió (30.3%). Noha ez az arány nagyon hasonlít a térség összesített arányszámához, az egyes nemzetek összehasonlításánál páratlan. Közélemben csak az albán, szlovén és belorusz megosztottság állt, de a hasonlóság itt is csak relatív mérőszámokban jelentkezett, hiszen az abszolút adatok sajnálatosan a mi javunkra mozdítaná el a mérleg nyelvét. Ezért lehetséges, hogy a magyarság kérdése került sokszor a térségbe a kisebbségi kérdés gyújtópontjába.

Kulcsszavak:

kisebbségek, átrendeződés, békeszerződés, nemzetiség, megosztottság

THE SITUATION OF NATIONAL MINORITIES IN EUROPE AFTER THE FIRST WORLD WAR

The result of the post-World War I territorial realignment is generally referred to by historians as the "emergence of the nation-state system". In reality, however, little has changed in the global situation of minorities (dependent nationalities). In 1914, of the 100-120 million inhabitants of Central and Eastern Europe, about 50 million (40-50%) lived as dependent nations or minorities. After the peace treaties and the end of the reorganisation process, this number fell to about 32 million inhabitants, or about 30%. The terminology used is therefore justified in a tendency analysis, since significant minorities are now in majority or autonomous status, but in real terms the proportions are only improving, not radically changing. The figures quoted mean that in the years in question, one in three people in Central Europe were minorities in the new state system.

The total number of Hungarians living in the region was 10.26 million, of which 7.15 million (69.7%) lived in Hungary and 3.112 million (30.3%) as minorities. Although this proportion is very similar to the total in the region, it is unparalleled when comparing individual nations. Only the Albanian, Slovenian and Belarusian divisions were close, but even here the similarity was only in relative terms, as absolute figures would unfortunately tip the scales in our favour. This is why it is possible that the issue of Hungarianness has often been at the heart of the minority question in the region.

Keywords:

minorities, redistribution, peace treaty, nationality, division

A PRIVÁTSZFÉRA HATÁSA A SZERVEZETI BIZTONSÁGRA

Dub Máté
Nemzeti Közsolgálati Egyetem
Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar
&
Nemzeti Közsolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

Az infokommunikációs technológiák rohamos fejlődésével és terjedésével, valamint az információs rendszerek egyre szélesebb körű használatával új típusú kihívásokat azonosíthatunk a kibertérben. A mindennapjainkat megkönnyítő, és mára már jelentős számban megkerülhetetlen innovációk, technológiai fejlesztések, online felületek, szolgáltatások (pl.: közösségi média), alkalmazások, IoT eszközök igénybevételével az esetek többségében ingyenesen, vagy egy ár-érték arányban optimális ellenérték megfizetését követően korlátlan mennyiségben rendelkezésünkre állhatnak. Mindezek azonban potenciálisan magukban hordozzák az adatgyűjtéssel és adatfeldolgozással kapcsolatos veszélyeket. A különböző igénybe vehető szolgáltatások részint saját fejlesztésük céljából, részint a célzott hirdetések kapcsán profitmaximalizációs szempontból, rosszabb esetben pedig kifejezetten értékesítési céllal akár több ezer szempont szerint gyűjthetnek, kezelhetnek, elemezhetnek adatokat a felhasználókról. A fő veszélyforrásként ezzel kapcsolatban az úgynevezett profilalkotást definiálhatjuk, mely tulajdonképpen egy – akár mesterséges intelligencia által végzett – automatikus adatgyűjtés, adatfeldolgozás és elemzés, melynek célja az úgynevezett személyes jellemzők értékelése és azok egy akár egyéni vagy lokális, regionális (akár globális) mintázatban, különböző csoportokban történő felhasználása.

A legnagyobb kockázatot abban az esetben realizálhatjuk, amikor ezen adatokat kifejezetten humán-alapú támadások szofisztikálására használják fel, ugyanis ezen esetekben a támadó akár egyének akár szervezetek kompromittációs kísérlete előtt olyan információkhoz juthat, melyekkel könnyebben, hatékonyabban és gyorsabban vihet véghez egy sikeres támadást.

Előadásom és kutatásom középpontjában mind ezekből adódóan ezen kockázatok csökkentési lehetőségeinek vizsgálata áll a privátszférát erősítő technológiák befogadásának és alkalmazásának tekintetében, egyaránt egyéni és szervezeti szempontból. A kutatás során egy HAIS-Q modellen alapuló empirikus felmérést elemeztem tudományos statisztikai módszertannal, melyet hazai szakértői véleményekkel vettem össze. A fő cél az eredmények tekintetében megalkotni egy jó gyakorlatot, melynek alkalmazásával hozzájárulhatunk a védelem prosperálásához a részletezett fenyegetésekkel kapcsolatban, és melyet az egyének

egyaránt alkalmazhatnak otthoni és munkahelyi környezetben a megfelelő szintű biztonság megteremtése érdekében.

Kulcsszavak:

kiberbiztonság, privátszféra, humán-alapú támadások, profilozás, PET-ek

THE IMPACT OF PRIVACY ON ORGANISATIONAL SECURITY

With the rapid development and spread of the ICTs, and the increasing use of information systems, new types of challenges in cyberspace can be identified.

Innovations, technological advances, online interfaces, services (e.g. social media), applications, IoT tools that make our daily lives easier and which ones are now inevitable in a significant number of cases, are available to us in unlimited quantities, in most cases for free or for an optimal price-performance ratio. However, all of these potentially carry risks related to data collection and processing.

The various services available may collect, process and analyse data on users, sometimes for their own development, sometimes for profit maximisation in the context of targeted advertising, or in the worst case for selling purposes. The data could be collected in up to thousands of different ways. The main threat in this context is the so-called profiling, which is in fact an automatic data collection, processing and analysis - even by artificial intelligence - aimed at evaluating so-called personal characteristics and using them in a pattern, whether individual, local, regional (or global), within different groups.

The greatest risk is realised when this data is used specifically to execute sophisticated human-based attacks, as in these cases the attacker can obtain information that will make it easier, more efficient and faster to carry out a successful attack, either before compromising individuals or organisations.

The focus of my presentation and research will therefore be to explore the potential for mitigating these risks in terms of the adoption and use of privacy-enhancing technologies, both from an individual and organisational perspective. In my research, I analyzed an empirical survey based on a HAIS-Q model using a scientific statistical methodology, which I compared with domestic expert opinions. The main objective of the results is to identify a set of good practices that can be applied to contribute to the prosperity of protection against the threats detailed, and that can be adopted by individuals in both home and work environments to ensure an adequate level of security.

Keywords:

cybersecurity, privacy, human-based attacks, profiling, PETs

ADATVÉDELMI TUDATOSSÁGOT NÖVELŐ TANFOLYAMOK SIKERESSÉGÉNEK VIZSGÁLATA

Hajnal Norbert
Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

A kiberbiztonságban jellemzően az ember a leggyengébb láncszem. Minket ér magasan a legtöbb támadás, melyeknek túlnyomó része social engineering módszereken alapul, észlelésük és kivédésük adatvédelmi szempontból elsődleges prioritású. Technológiai módszerekkel lehet támogatni a felhasználót, de az utolsó szó a képernyő előtt ülő személyé. Így a tudatosító kampányok, tanfolyamok tűnnek az optimális döntésnek, hogy mitigáljuk ezeket a támadásokat. Ezeknek jelentős része ingyen is hozzáférhető, így a biztonságtudatos polgár elméletben egy elérhető cél. Kutatások azonban egy ellentétet vélnek felfedezni az egyének elméleti biztonságtudatossága és ezen tudás alkalmazása között, ugyanis gyakorlatban úgy viselkednek, mintha egyáltalán nem lennének tisztában az adatvédelem fontosságával. Ezt hívják adatvédelmi paradoxonnak, amely jelenségből következik, hogy az ilyen tanfolyamok valójában teljesen feleslegesek.

A kutatás célja felmérni az adatvédelmi tudatosságot növelő tanfolyamok sikerességét. Az első lépés a hazai és nemzetközi szakirodalom összegyűjtése és összegzése volt a releváns témákban. Az eredmény segített megalkotni egy 27 kérdésből álló kérdőívet, mely elméleti, gyakorlati és ellenőrző kérdések segítségével mérte fel egy adatvédelmi képzést végző csoport képességeit. Ennek a kérdőívnek azonban egyedül nincsen bizonyító ereje, így a csoport social engineering támadásoknak is ki lett téve: egy személyre szabott állásajánlat, majd egy érdeklődési köre alapuló adathalász próbálkozás történt, mindkettő mérve a kattintók számát.

A kérdőív válaszai egyértelmű eredményt hoztak, az elméleti és a gyakorlati tudás között nem volt számottevő különbség, valamint mindkét érték magasnak bizonyult. Ezt tovább erősítette a két adathalász kísérlet, melyben a csoport szintén jól teljesített, s elenyésző számban estek áldozatul a próbálkozásoknak.

A kutatás konklúziója, hogy a csoport magas szinten megértette az adatvédelem alapelveit, elméletben és gyakorlatban is tudják alkalmazni őket, ebből pedig következik, hogy az adatvédelmi tudatosságot növelő tanfolyamok sikeresek lehetnek, a biztonságtudatos polgár elérhető cél, így az erre szánt erőforrások nem feleslegesek.

Kulcsszavak:

adatvédelem, biztonságtudatosság, kiberbiztonság, social engineering

RESEARCH ON THE SUCCESS OF DATA PROTECTION AWARENESS COURSES

In cybersecurity, humans are typically the weakest link. We are the targets of most of the attacks. The vast majority of them are based on social engineering methods and their detection and prevention is top priority from privacy perspective. Technological methods can be used to support the users, but the last word is always going to be the one from the person in front of the screen. Thus, awareness campaigns and training courses seem to be the optimal choice to mitigate these attacks. Many of these are also available free of charge, making the security-conscious citizen an achievable goal in theory. However, research suggests that there is a discrepancy between the theoretical security awareness of individuals and application of this knowledge. In practice they behave as if they are completely unaware of the importance of data protection. This is known as the privacy paradox, a phenomenon which implies that such courses are in fact completely pointless.

The goal of this research is to assess the success of privacy awareness courses. The first step was to collect and summarise national and international literature on relevant topics. The results helped to design a questionnaire with a total of 27 questions. The questionnaire assessed the skills of a group attending a data protection course through theoretical, practical and control questions. However, this questionnaire alone has no evidential value. The group was also exposed to social engineering attacks: a personalised job offer, followed by a phishing attempt based on their interests, both of them measured by the number of clicks.

The questionnaire responses yielded clear results, with no significant difference between theoretical and practical knowledge and both scores being high. This was further confirmed by the two phishing attempts, in which the group also performed well, with a negligible number of victims.

The conclusion of the research is that the group had a high level of understanding of the principles of data protection, that they can apply them in theory and in practice, and that it can be concluded that privacy awareness courses can be successful, that a security-conscious citizen is an achievable goal, and that resources dedicated to this are not wasted.

Keywords:

data protection, privacy awareness, cybersecurity, social engineering

A LONDONI NAGYKÖVET AZ OLASZ-ETIÓP HÁBORÚBAN

*Dr. Hamerli Petra PhD
Pécsi Tudományegyetem
Bölcsészet-és Társadalomtudományi Kar*

1935. október 2-án Benito Mussolini olasz kormányfő a régóta dédelgetett olasz gyarmatbirodalmi tervek lépéseként lerohanta Etiópiát. Noha az akciót az olaszok részéről több hónapig tartó fegyverkezés és csapatmozgósítás előzte meg, az európai nagyhatalmak látszólag nem vettek tudomást az előkészületekről. Ennek ellenére az invázió megindítását követően az angol kormány támogatta a konfliktusnak a Népszövetség előtt történő megvitatását, és a francia kormánnyal együtt agresszornak nyilvánította Olaszországot, szorgalmazva, hogy a szervezet tagjai szankciókat vessenek ki az olasz államra a háború folytatásának ellehetetlenítése érdekében.

Az olasz–etióp háború kirobbanása nehéz helyzetbe hozta Dino Grandi londoni olasz nagykövetet (1932–1939) abból a szempontból, hogy az angol (angolszász) orientáció híveként Grandi mindent megtett az olasz–angol kapcsolatok megerősítése érdekében, a konfliktus és az azt követő angol lépések azonban feszültséget teremtettek a két ország között. Hogyan kezelte Grandi a kialakult helyzetet? Sikerült-e közelítenie a hazája, Olaszország és az állomáshelye, Anglia álláspontját egymáshoz? Hogyan viszonyult Grandi a szankciókhoz, és azok hatásosak voltak-e? Előadásomban ezekre a kérdésekre keresem a választ.

Kulcsszavak:

Etiópia, diplomácia, Olaszország, Grandi

THE LONDON AMBASSADOR IN THE ITALIAN-ETHIOPIAN WAR

On October 2, 1935, Italian Prime Minister Benito Mussolini invaded Ethiopia as a step in Italy's long-cherished colonial plans. Although months of arming and troop mobilisation by the Italians had preceded the action, the European powers seemed oblivious to the preparations. Nevertheless, after the invasion had been launched, the British government supported the discussion of the conflict before the League of Nations and, together with the French government, declared Italy the aggressor, urging the members of the League to impose sanctions on the Italian state to prevent the war from continuing.

The outbreak of the Italo-Ethiopian war put the Italian ambassador in London, Dino Grandi (1932–1939), in a difficult position, because Grandi, as a believer in the Anglo-Saxon orientation, did his utmost to strengthen Italo-British relations, but the conflict and the subsequent British actions created tensions between the two countries. How did Grandi deal with the situation? Did he succeed in bringing the positions of his country, Italy, and his home country, England, closer together? How did Grandi deal with the sanctions and were they effective? In my presentation I will seek to answer these questions.

Keywords:

Ethiopia, diplomacy, Italy, Grandi

NEOKOLONIALIZMUS EURÓPÁBAN

Henez Botond

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

A gyarmatosítási folyamatok jelentősen meghatározták a világtörténelem elmúlt néhány évszázadát, azonban könnyelmű lenne figyelmen kívül hagyni napjainkban is megmaradt formáit, így például a neokolonializmust. Kutatásom középpontjában mindezekből adódóan jelen kérdéskör, illetve főként az Európával kapcsolatos főbb összefüggései szerepelnek.

A II. Világháború után egy fejlett ország sem maradhatott meg a modern kor viszontagságai között addig, amíg nem alakultak át jóléti állammá. Ennek fenntartásához anyagi források voltak azonban szükségesek, amiket a XIX. század óta egyre inkább malacperselyként kezelt gyarmatállamokból kívántak megteremteni.

Mára relatíve pozitív irányú változás történt az előbbieken említett segélyek terén. Az angolszász terminológiában ismeretes „overseas aid”-ről akkor beszélhetünk, amikor külföldi országokat támogatnak anyagilag vagy más formában, ami még mindig a saját magára jellemző modelleket és rendszereket veszi alapul és ehhez kívánja igazítani a segélyezett nemzeteket is, de legalább már egy sokkal ésszerűbb és igazoltabb módon, az országok politikai, gazdasági és társadalmi státuszát kategorizálva.

Kutatásom célja megvilágítani néhány összefüggést, azzal kapcsolatban, hogy hogyan ültették át a gyarmatosítás történelmi jelenségét a modern korba és hogy miként ötvözték napjaink politikai és gazdasági eszközeivel annak érdekében, hogy elérjék kívánt céljaikat az ebben érintett államok.

Végezetül szeretném elemezni az Európai Unió és a neokolonializmus kapcsolatát, illetve ismertetnék néhány elképzelést azzal kapcsolatban, hogy milyen elképzelések léteznek arra vonatkozóan, hogy milyen irányt vehet így a jövő és mennyire lesz meghatározó a világpolitikában a gyarmatosítás új hulláma.

Kulcsszavak:

neokolonializmus, Európa, segélyek, politika, gazdaság

NEOCOLONIALISM IN EUROPE

The process of colonisation has heavily defined world history in the last couple of centuries, as it would be easy to pay no attention to its forms still existing today, like neocolonialism, I find it important to care about the topic. In my upcoming essay I will write about this and in particular its effect in Europe.

After the Second World War, no developed country could survive the problems presented by the modern age, until they had been transformed into a welfare state. To maintain this however, financial resources were needed, which they sought to generate from colonial states that had been increasingly treated as piggy banks since the 19th century.

Today, there has been a relatively positive change in the aforementioned aid. Overseas aid, as it is known in Anglo-Saxon terminology, is aid given to foreign countries, financially or otherwise, which still uses its own models and systems as a basis and seeks to match the nations it helps, but at least in a more rational and justified way, categorising the political, economic and social status of the countries.

By the end of my essay I firmly hope that I will be able to reflect upon some connections about how the historical form of colonialism was transformed to fit modern standards and how it was made to be more resilient with today's political and economical instruments with the goal to fulfill participant countries needs.

In the end I would mention that I would like to point out some similarities regarding the policies of the European Union and neocolonialism and some ideas about future of the topic on where the essence of neocolonialism guides global events in unprecedented manner.

Keywords:

neocolonialism, Europe, overseas aid, politics, economics

AUKUS MEGÁLLAPODÁS NEMZETKÖZI BIZTONSÁG POLITIKAI VONZATAI

Katona Dániel
Nemzeti Köszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

Az AUKUS egy háromoldalú biztonsági partnerségi megállapodás, amely Ausztrália az Egyesült Királyság és az Egyesült Államok között kötött. Célja, hogy együtt dolgozzanak az indo-csendes-óceáni térség biztonságának és stabilitásának megőrzése érdekében, amely részeként Ausztrália nyolc atommeghajtású tengeralattjárót vásárol.

A tengeralattjárók a tervek szerint a 2040-es évekre fognak elkészülni. Addig egyes feltételezések szerint Ausztrália amerikai vagy brit nukleáris meghajtású tengeralattjárókat bérelhet. Ezen kívül az egyezség részeként a 3 ország megoszt majd egymással más technológiai területeken is információkat, ilyen például a mesterséges intelligencia, kiberkvantum technológia, és nagy hatótávolságú csapásmérő képességek.

A megállapodás felháborodást váltott ki Kínától, de még olyan szövetséges országoktól is, mint Franciaország. A megállapodásról tudni kell, hogy Ausztrália csak azután írta alá a nukleáris tengeralattjáró-beszerzési programot, miután felmondta a Franciaországgal kötött, 12 hagyományos meghajtású tengeralattjáró megépítéséről szóló 66 milliárd dolláros szerződést. Az AUKUS kezdeményezés létrehozásáról szóló tárgyalások hat hónapig titokban zajlottak, és a franciák nem voltak tudatában ezeknek a megbeszéléseknek. Kínát pedig természetesen az indo-csendes-óceáni térségi szerepe ottani ereje és célja miatt zavarja Ausztrália ily módú felfegyverzése. A kínai álláspont szerint a három ország szándékosan fokozza a regionális feszültségeket, ösztönzi a fegyverkezési versenyt, veszélyezteti a regionális békét és stabilitást, és aláássa a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozására irányuló nemzetközi erőfeszítéseket.

Bár HEU-t (magas dúsítású urán) fog szerezni Ausztrália, amely nukleáris fegyverek készítésére is használható, vélhetően ezzel a három szövetséges ország nem szegi meg az NPT-t (a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződés), mivel az uránt csak a tengeralattjárók működtetésére fogják használni, az azon található töltetek pedig hagyományosak lesznek. Mindemellett, nem valószínű, hogy Franciaország vagy bármely más Unió tagország képes lenne katonai erőt kifejteni az indo-csendes-óceáni térségben, ezért érthető a megállapodásból való kihagyásuk.

Kulcsszavak:

NPT, HEU, Indo-csendes-óceáni térség, Atommeghajtású tengeralattjáró, Nukleáris fegyverek

INTERNATIONAL SECURITY POLICY IMPLICATIONS OF THE AUKUS AGREEMENT

AUKUS is a trilateral security partnership agreement between Australia, the United Kingdom and the United States. Its aim is to work together to maintain security and stability in the Indo-Pacific region, as part of which Australia is buying eight nuclear-powered submarines.

The submarines are scheduled for completion by 2040. In the meantime, there are speculations that Australia may lease US or British nuclear-powered submarines. In addition, as part of the deal, the 3 countries will share information in other technological areas, such as artificial intelligence, cyber-quantum technology and long-range strike capabilities.

The agreement has sparked outrage from China, but also from allied countries such as France. It should be noted that Australia signed the nuclear submarine procurement programme only after it cancelled a \$66 billion contract with France to build 12 conventionally powered submarines. Negotiations on the creation of the AUKUS initiative had been secret for six months and the French were not aware of these discussions. And China is naturally disturbed by Australia's arming in this way because of the power and purpose of its role in the Indo-Pacific region. The Chinese position is that the three countries are deliberately escalating regional tensions, encouraging an arms race, threatening regional peace and stability and undermining international efforts to prevent nuclear proliferation.

Although Australia will acquire HEU (highly enriched uranium), which can be used to make nuclear weapons, it is assumed that the three allied countries will not violate the NPT (Nuclear Non-Proliferation Treaty), as the uranium will only be used to power submarines, and the charges on them will be conventional. However, it is unlikely that France or any other EU member state would be able to deploy military force in the Indo-Pacific, so their exclusion from the agreement is understandable.

Keywords:

NPT, HEU, Indo-Pacific, Nuclear submarine, Nuclear weapons

AZ ÖNVEZETŐ KÖZÚTI JÁRMŰVEK FENYEGETÉSI ASPEKTUSAI

*Katona Gergő**Nemzeti Közszerológati Egyetem**Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar*

Mára már elérhető közelségbe került, hogy a közutakon találkozzunk önvezető járművekkel. Azonban ha megvizsgáljuk láthatjuk, hogy egyes területeken már mindennapi használatban vannak vezető nélküli járművek, gondoljunk csak a 4-es számú metróra. Tehát ezen technológia kötött pályás megjelenése után következhet a közúti használat. Azonban ehhez számos akadályt le kell győznie az autonóm közlekedési technológiának, amely áll egyrészt technológiai, másrészt társadalmi kérdésekből.

Jelen kutatásban a szerző state-of-art elemzéssel azonosította és vizsgálta meg az önvezető közúti járművek főbb rendszerlemeit és azok kiberbiztonsági kihívásai, valamint a védelmi eljárásokat. Ezen felül megvizsgálta a nemzetközi szabályzásokat a témában, amelyek elősegítik ezen technológiák biztonságos és hatékony tervezését, üzemeltetését, tesztelését egyaránt. Végezetül kérdőíves felméréssel elemezte a szerző ezen autonóm technológia társadalmi megítélését.

Azonosította és csoportosított a szerző az egyes rendszerlemekeket, amelyek szükségesek egy önvezető közúti jármű kialakításához. Rendszerelem specifikusan kialakításra került azon fenyegetési és védelmi katalógusok, amelyek tartalmazzák, az egyes rendszerek kihívásait és kockázat csökkentő lépéseit. Ezen felül kiértékelésre kerültek az egyes nemzetközi, illetve nemzeti szabályozások a témában, továbbá egy szabvány katalógus is megjelenik. Egy kérdőív kielemzés alapján azonosításra kerültek azon félelmek, amelyek hatással vannak az önvezető járművek megítélésre.

A kutatásból az látható, hogy az egyes rendszerlemekek működése szorosan kapcsolódnak egymáshoz, és egyes elemek működésének befolyásolása lavina szerűen hatással lehet más elemekre is. Ezért is fontos a rendszer teljes védelmét biztosítani. Egyes kihívások hatással vannak kitöltők önvezető jármű használatára. További vizsgálandó területként azonosításra került az államba vetett bizalom a kitöltések alapján.

Kulcsszavak:

autonóm jármű, önvezető autó, kiberbiztonság, intelligens közlekedési rendszer

THREAT ASPECTS OF SELF-DRIVING ROAD VEHICLES

Self-driving vehicles on the roads are now within reach. However, if we look at some areas, we can see that driverless vehicles are already in everyday use, just think of metro line 4. So, after the introduction of this technology on a fixed track, it is time for road use. However, for this to happen, autonomous transport technology will have to overcome a number of obstacles, consisting of both technological and social issues.

In the present research, the author has identified and examined the main system components of self-driving road vehicles and their cybersecurity challenges and protection procedures through state-of-art analysis. In addition, it has examined the international regulations on the subject that facilitate both the safe and efficient design, operation and testing of these technologies. Finally, the author analysed the societal perception of these autonomous technologies through a questionnaire survey.

The author has identified and grouped together the individual system components needed to build a self-driving road vehicle. System-specific threat and protection catalogues have been developed that include the challenges and risk mitigation steps for each system. In addition, international and national regulations on the subject have been evaluated and a standards catalogue will be published. A questionnaire analysis has been used to identify the fears that affect the perception of self-driving vehicles.

The research shows that the functioning of the different elements of the system are closely interlinked, and that influencing the functioning of some elements can have an avalanche effect on others. This is why it is important to ensure that the system is fully protected. Some challenges affect fillers for self-driving vehicle use. A further area to be explored was the identification of trust in the state based on the completions.

Keywords:

autonomous vehicle, self-driving car, cybersecurity, intelligent transport system

A MÁSODIK VILÁGHÁBORÚ, MINT EMLÉKEZETI KIHÍVÁS OROSZORSZÁG ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ KÖZÖTT

*Kiss Márton, PhD hallgató
PTE TTK Földrajzi és Földtudományi Intézet
Földtudományok Doktori Iskola
&
PTE Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar
Interdiszciplináris Doktori Iskola*

A második világháború (1939–1945) hatalmas emberáldozattal járt a világ és különösen Európa számára. A halottak és károk mellett meg kell említeni azokat a politikai változásokat, amelynek végén Európa két részre szakadt. Ez igaz volt katonai, gazdasági és intellektuális szinten egyaránt. Az emlékezés földrajzát a jaltai konferencián (1945) húzták meg, amely után Európa keleti részén úgy vélték, eladták őket a szovjet hatalomnak. A két tömb hidegháborúban történő szembenállását a Szovjetunió összeomlása követte, azonban a fájó sebek megmaradtak. Az emlékezetek kutatásánál fontos szerepet szánunk az egyéni és csoportos identitás értelmezésére. A kutatók egyenes arányosságot feltételeznek az identitás erőssége és a különböző emlékezetek mélysége között.

Előadásomban két ilyen struktúrát kívánok bemutatni, melyek alapvetően egymással szemben határozzák meg magukat. Az egyik az Európai Unió 21. században gyakorolt közös emlékezetpolitikája, melynek célja a különböző államok egységének erősítése, valamint az intézménybe vetett bizalom növelése volt. Fontos szerepet szántak a náciizmus és a „sztálini diktatúra” áldozatainak közös emlékezetének. E kettőt egymást kiegészítő faktoroknak tekintették, amely együtt építhetné az identitást. A traumákkal teli 20. század emlékezete az orosz emlékezetpolitikában is szerepet játszik. Fontos kérdést jelent az orosz állam szovjet múltához kötődő viszonya, valamint a tapasztalatok diplomáciában történő felhasználása. Tipikus példa erre Vladimir Putyin 2021-es beszéde, melyben a háború emlékezetét vetette össze az aktuális politikai légkörrel. Ez válaszként szolgált az Európai Parlament múlttal kapcsolatos eszmefuttatásaira, melyek a háború emlékezetét érintették.

Kulcsszavak:

emlékezet, világháború, Európai Unió, Oroszország

THE SECOND WORLD WAR AS A MEMORY CHALLENGE BETWEEN RUSSIA AND THE EUROPEAN UNION

The Second World War (1939-1945) was a huge human sacrifice for the world and especially for Europe. In addition to the deaths and damage, there were also political changes that ended with Europe being divided in two. This was true at military, economic and intellectual levels. The geography of remembrance was drawn at the Yalta Conference (1945), after which the eastern part of Europe was considered to have been sold out to Soviet power. The Cold War confrontation between the two blocs was followed by the collapse of the Soviet Union, but the painful scars remain.

In the study of memories, the interpretation of individual and group identities is an important part of the research. Researchers assume a direct proportionality between the strength of identity and the depth of different memories.

In my presentation, I will present two such structures, which are essentially defined in opposition to each other. The first is the common memory policy of the European Union in the 21st century, which aimed at strengthening the unity of the different states and increasing trust in the institution. The common memory of the victims of Nazism and of the 'Stalinist dictatorship' was also given an important role. The two were seen as complementary factors that could build identity together. The memory of the traumatic 20th century also plays a role in Russian memory politics. An important issue is the Russian state's relationship with the Soviet past and the use of experience in diplomacy. A typical example is Vladimir Putin's speech in 2021, in which he compared the memory of the war with the current political climate. This was in response to the European Parliament's reflections on the past, which touched on the memory of the war.

Keywords:

memory, world war, European Union, Russia

AZ ISZLÁM ÁLLAM LÉLEKTANI MŰVELETEI A KÖZÖSSÉGI MÉDIÁN KERESZTÜL

Korcsik Kristóf
Nemzeti Közsolgálati Egyetem
Hadtudományi és Honvédtisztviselői Kar

Az Iszlám Állam terrorista szervezet tevékenysége jelentősen befolyásolta mindennapjainkat, éppen ezért a szervezet közösségi platformokon keresztül végrehajtott lélektani műveleteinek elemzése biztonság- és védelempolitikai szempontból is egy vitathatatlanul fontos kérdéskör. Ebből fakadóan kutatásomat a lélektani műveletek feltérképezésével kezdtem, ennek keretében meghatároztam a lélektani műveletek fogalmát, célpontjait, fajtáit, lehetséges formáit. Ezt követően megvizsgáltam az Iszlám Állam teljes történetét annak létrejöttétől kezdve egészen a szervezet valószínűsíthető megszűntéig. E vizsgálat során az Iszlám Állam tevékenységéről és a közösségi médiában végrehajtott lélektani műveleteiről is említést tettem, mely során a közösségi média véleményformáló szerepe és a közösségi platformok használatának fontosabb adatai is a kutatás fókuszába kerültek. A kutatás fontos elemei a terrorszervezet propagandaanyagainak jelentős fejlődésének, új csatornák felé fordulásának, a platformok toborzási célú felhasználásának és tagjainak propaganda és információbiztonsági képzésének bemutatása.

Az Iszlám Állam által a közösségi médiában végrehajtott tevékenységek és lélektani műveletek folyamatosan fejlődtek, a propagandaanyagok minősége jelentős javuláson ment keresztül, mely a szervezet hírnevére is fontos hatást gyakorolt. A terrorszervezet a technológiai innovációk felé is nyitott, így például új applikációkat vont bele toborzási és propaganda tevékenységébe, mellyel a többi terrorszervezet számára is lehetséges mintát szolgáltatott, ezzel közvetett módon potenciális fenyegetést létrehozva társadalmunk számára.

Kulcsszavak:

terrorizmus, közösségi média, lélektani műveletek, propaganda, Iszlám Állam

THE ISLAMIC STATE'S PSYCHOLOGICAL OPERATIONS THROUGH SOCIAL MEDIA

The activities of the Islamic State terrorist organisation have had a significant impact on our daily lives, which is why the analysis of the psychological operations of the organisation through social platforms is an indisputably important issue from a security and defence policy perspective.

Consequently, I started my research by mapping psychological operations, and in the framework of this I defined the concept, the targets, the types and possible forms of psychological operations. I then examined the entire history of the Islamic State from its inception to its likely demise. In the course of this analysis, I also discussed the Islamic State's activities and its psychological operations on social media, focusing on the role of social media in shaping opinion and the main data on the use of social platforms. Important elements of the research include the significant evolution of the terrorist organisation's propaganda materials, its turn to new channels, the use of platforms for recruitment purposes and the propaganda and information security training of its members.

The Islamic State's activities and psychological operations on social media have continued to evolve, with a significant improvement in the quality of propaganda material, which has had a significant impact on the organisation's reputation. The terrorist organisation has also been open to technological innovations, such as the incorporation of new applications in its recruitment and propaganda activities, providing a possible model for other terrorist organisations, thus indirectly creating a potential threat to our society.

Keywords:

terrorism, social media, psychological operations, propaganda, Islamic State

A HADITENGERÉSZETI ERŐKIVETÍTÉSVIZSGÁLAT MÓDSZERTANA

Kovács Áron Gábor
Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

Mitől válik egy nemzet flottája elrettentővé, erőssé és magas presztízsűvé? Melyek azok az indikátorok, amelyeket egy haditengerészeti hatalommetriai elemzésnél feltétlenül figyelembe kell vennünk?

Az erőketítés, mint jelen kutatás során használt fogalom, nem egy fiktív összeadás lemodellezésére utal, hanem arra, hogy az állam maga mekkora nettó kapacitásokkal rendelkezik arra irányulóan, hogy azzal elegendő elrettentő erőt képezzen. Egy tengeri hatalom esetében értelemszerűen a leghangsúlyosabb vizsgálati szempont az állam teljes flottájának ereje lesz, ennek feltérképezéséhez azonban számtalan szempontot kell figyelembe vennünk, ideértve az állam egyes belpolitikai jellemzőit és a nemzetközi közösségben elfoglalt helyét is. Ennek célja, hogy hatékonyan alkothassunk képet arról az alsó és felső határértékről, melyek közt az állam hadseregfejlesztését tekintve mozogni tud. A haditengerészeti kapacitások elemzése során is szintén számos szempont áll rendelkezésünkre, ezek közül azonban – mind egyetlen hajótípusra, mind a flotta összesített erejére vonatkozóan – szelektálnunk kell az egyes álló faktorok között, jelen kutatás ezek közül kiemelt helyen kezeli a hajótestek számát (értelemszerűen), az egyes típusok darabszámát, a vízkiszorítást és a rakétakapacitást.

Előadásom során ezen szempontok használatának okát fogom részletesen megindokolni, valamint bemutatni azt az eljárást, mellyel az összegyűjtött információkat hatékonyan rendszerezhetjük, és hasonlíthatjuk össze több állam esetében is.

Kulcsszavak:

haditengerészet, flotta, erőketítés, módszertan, elemzés

METHODOLOGY OF NAVAL POWER-PROJECTION ANALYSYS

What makes a nation's fleet deterrent, strong, and highly prestigious? What are the indicators that we must take into account in a naval power-metric analysis?

Force projection, as a term used in the research, does not refer to the modeling of a fictitious clash of actors, but to the gross capacity of the state to have sufficient deterrence. In the case of a naval power, the most important aspect of the investigation will be the strength of the state's entire fleet, but to map this, we must consider a number of aspects, including the state's domestic policy characteristics and its place in the international community. The purpose of this is to be able to effectively form a picture of the bottom and top limits within which the state can move in terms of military developments. There are also a number of aspects in the analysis of naval capacities, but of these, both for a single vessel type and for the overall strength of the fleet, we have to select among the individual factors. The research focuses on the number of hulls (as appropriate), the number of each type, the displacement and the missile capacity.

In my presentation, I will explain in details the reasons of using these aspects, as well as the procedure by which the information collected can be effectively systematized and compared across states.

Keywords:

navy, fleet, force projection, methodology, analysis

AZ OROSZ-UKRÁN HÁBORÚ KÍNAI ASPEKTUSBÓL

Kugler Péter

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Hadtudományi és Honvédtisztviselő Kar

2001-től kezdődően a Kínai Népköztársaság és Oroszország között a gazdasági és politikai kapcsolatok egyre jelentősebbekké váltak, illetve a két ország a Sanghaji Együttműködés Szervezetén keresztül egy komoly katonai szövetséget is kötött, évente rendszeres hadgyakorlatokat is tartanak. Bár létezik némi érdekellentét e két állam között, de elmondható, hogy a SESZ keretén belül harmonikus a kapcsolatok, a rivalizálás ellenére.

A 2022. február 24-én megindult orosz invázió bár valószínűleg nem a kínai vezetés tudta nélkül kezdődött, de az ezt követő hallgatás megmutatta, hogy Kína nem támogatja ezt a háborút, mert saját nemzeti érdekeit és stratégiai céljait sérti. Külön kellemetlen a kínai fél számára, hogy 2022. február 4-én Xi Jinping és Putyin kiadott egy közös nyilatkozatot, melyben közös kapcsolatuk új korszakába lépéséről. A nyugati média, illetve a politikai vezetés is igyekszik Oroszországot és Kínát „egy gonoszként” ábrázolni.

A hagyományos Kína részéről folytatott konfliktus kommunikációt hasonlítom össze a konfliktus kezdete óta megjelenő hivatalos kommunikációval, illetve annak hiányával.

A kínai kommunikációban egyfajta passzivitás figyelhető meg, hallgatólagosan megengedi ezt az agressziót, illetve hangsúlyozza Oroszország biztonsági igényeinek jogosságát. Kína humanitárius segítyt is küldött Ukrajnába a polgári lakosság támogatására. Egyes területeken támogatják ugyan az oroszokat, de a szankciók rájuk való kiterjesztésétől tartva csak igen visszafogottan.

Hogy a jövő mit fog hozni az ukrán háború kapcsán Kína számára, az jelenleg nyitott kérdés, minden esetre, ha belevonják a konfliktusba, akkor a tudósok által emlegetett II. hidegháború helyett jó eséllyel egy III. világháborúról beszélhetünk majd.

Kulcsszavak:

ukrán–orosz háború, Kína, új hidegháború, új világrend

THE RUSSIAN-UKRAINIAN WAR FROM A CHINESE PERSPECTIVE

Since 2001, economic and political ties between the People's Republic of China and Russia have grown closer, and the two countries have also forged a serious military alliance through the Shanghai Cooperation Organisation, with regular annual military exercises. Although there is some conflict of interest between these two states, it can be said that relations within the framework of the SCO are harmonious, despite the rivalry.

The Russian invasion launched on 24 February 2022, although probably not without the knowledge of the Chinese leadership, the subsequent silence has shown that China does not support this war because it harms its own national interests and strategic objectives. It is particularly unpleasant for the Chinese side that on 4 February 2022, Xi Jinping and Putin issued a joint statement on entering a new era of their joint relationship. The Western media and political leadership are also trying to portray Russia and China as "one evil".

I compare the traditional Chinese communication of conflict situations with the official communication that has published since the beginning of the conflict, or lack thereof.

Chinese communication shows a certain passivity, tacitly allowing this aggression and emphasising the legitimacy of Russia's security claims. China has also sent humanitarian aid to Ukraine to support the civilian population. In some areas, they are supporting the Russians, but only in a very restrained way for fear of sanctions being extended to them.

What the future will bring for China in relation to the war in Ukraine is an open question currently, but in any case, if it is drawn into the conflict, there is a good chance that we will be talking about a World War III instead of the Cold War II that scholars have been talking about.

Keywords:

Ukraine-Russia war, China, New Cold War, New World Order

JAPÁN ÖNVÉDELMI HADERŐ, AVAGY A JAPÁN HADSEREG A II.VILÁGHÁBORÚ UTÁN

Lapu Balázs
Nemzeti Közsolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

A különböző vesztes háborúk után mindig érdekes azt megfigyelni, hogy egy adott vesztes ország hogyan áll fel és építi újra magát a romokból. Ezek közül az egyik legfontosabb az adott ország hadserege főleg annak tükrében, hogy a győztes országok mindent elkövetnek annak érdekében, hogy ne tudjanak majd egy újabb erős hadsereget építeni. Japán a II.világháború elvesztésével is ezek közé az országok közé csatlakozott. Majd a kezdeti nehézségek ellenére képesek voltak létrehozni az ütőképes Japán Önvédelmi Haderőt. Ezzel új, illetve régi kapukat nyitottak meg maguknak, mely újra elősegítette, hogy Japán újra egy erős állammá váljon. Előadásomban részletesen taglalnám a Japán Önvédelmi Haderő történetét és megszületését, illetve az újjá szervezett hadsereg felépítését is. Maga ugyanis a japán hadsereg 3 fő részből áll: szárazföldi erőkből, légierőből, illetve haditengerészetből, melyek külön külön is ütőképesek, de együttesen tudják csak megoldani az ország védelmét. Ezeknek az erőknek viszont igen komoly és fejlett technológiával kell rendelkezniük, hogy valóban megtudjanak ennek a feladatnak felelni, melyeket majd ismertetni is fogok. Nem régiben pedig a japán kormány már nem csak önvédelemre használja a hadsereget, hanem más országokban jelen vannak, mint békefenntartók. Illetve egy új rendeletnek köszönhetően a hadsereg költségkerete is megnőtt, ugyanis 1% GDP-ről 2% GDP-re emelkedett, mely új lehetőségeknek fog kaput nyitni. Előadásomban ezeket fogom majd alaposan kielemezni és elmagyarázni.

Kulcsszavak:

Dél-kínai-tenger, Kína, Vietnám, Fülöp-szigetek, szigetépítés

JAPANESE SELF-DEFENCE FORCE, OR THE JAPANESE ARMY AFTER WORLD WAR II

After various wars that have been lost, it is always interesting to observe how a particular defeated country rises and rebuilds itself from the ruins. One of the most important of these is the army of that country, especially in the light of the fact that the victorious countries do everything in their power to ensure that they cannot build another strong army. Japan joined these countries after losing World War II. Then, despite initial difficulties, they were able to create the powerful Japanese Self-Defense Force. In doing so, they opened new and old doors for themselves, which again helped Japan to become a strong state again. In my presentation, I will describe in detail the history and birth of the Japan Self-Defense Forces and the structure of the reorganized army. The Japanese army itself is made up of 3 main parts: the land forces, the air force and the navy, which are capable of fighting separately but can only defend the country together. These forces, in turn, must have very serious and advanced technology to be able to do their job, which I will explain. Recently, the Japanese government has been using its military not only for self-defence, but also as peacekeepers in other countries. Moreover, thanks to a new regulation, the military budget has increased from 1% of GDP to 2% of GDP, which will open the door to new possibilities. In my presentation I will analyse and explain these in detail.

Keywords:

South China Sea, China, Vietnam, Philippines, island building

START-UPOK A DIGITÁLIS IMMUNERŐSÍTÉSÉRT

Magas Bianka
Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudománya és Nemzetközi Tanulmányok Kar

A kiberbiztonság jelentősége napjainkban egyre inkább felértékelődik, különösen a COVID-19 járvány okozta időkben. A pandémia miatt számos olyan munkavállaló kényszerült otthonról dolgozni, akik alacsony biztonságtudatossággal rendelkeznek, illetve régi, elavult védelemmel rendelkező számítógépeket használtak. Az egyre kifinomultabb támadások ellen pedig szükséges a védelem folyamatos fejlesztése, elősegítése. A legjobb védekezés a megelőzés, pontosabban a digitális immunerősítés, amellyel mind a magánszemélyek, mind a szervezetek erősíthetik ellenálló képességüket. Ebben nyújthatnak megoldást a különböző kiber higiénia (cyber hygiene), digitális immunerősítést célzó/segítő startupok.

Rugalmasságuk, innovatív szemléletük hozzájárulhat a magánszemélyek, vállalkozások és kormányzati szervek információs rendszerének a hatékony védelméhez, valamint a támadások okozta károk elkerüléséhez. Kutatásom során feltérképeztem a startupok világát, bemutatom milyen termékeket és szolgáltatásokat nyújtanak a különböző start-upok a kibertér kihívásaira egy mélyinterjú segítségével, amelyet start-up vezetőikkel és inkubátor program vezetőjével folytattam le. Megvizsgáltam az általuk azonosított problémákat, amelyek az ökoszisztémában megjelennek. Kutatásom során kitértem arra is, hogy kikérjem tapasztalataikat, valamint véleményüket a kibertérben jelentkező fenyegetések témájában. Majd megvizsgáltam az emberek kiber-higiénias képességét egy kérdőíves felmérés segítségével, azonosítva milyen tényezők befolyásolják azt, melyek azok a képességek, amelyeket a leginkább kéne fejleszteni. Az adatok kiértékelését IBM SPSS programjában végeztem, Khí-négyzet próba, Kruskal-Wallis és Mann-Whitney vizsgálat segítségével.

Kulcsszavak:

start-up, kiber higiénia, innováció, digitális immunerősítés

START-UPS FOR DIGITAL IMMUNE BOOSTING

The importance of cybersecurity has become increasingly important today, especially in the wake of the COVID-19 epidemic. The pandemic has forced many workers to work from home with low security awareness or using old computers with outdated protection. And the need to continuously improve and promote protection against increasingly sophisticated attacks. The best defence is prevention, or more specifically digital immune boosting, which can help both individuals and organisations to strengthen their resilience. Various cyber hygiene and digital immune boosting start-ups can provide a solution.

Their resilience and innovative approach can contribute to the effective protection of information systems of individuals, businesses and governments, and to avoiding damage caused by attacks. In my research, I have explored the world of start-ups, describing the products and services that different start-ups offer to address the challenges of cyberspace through an in-depth interview with start-up executives and incubator programme managers. I looked at the problems they identified as emerging in the ecosystem. During my research, I also sought their experiences and opinions on the threats they face in cyberspace. I then examined people's cyber hygiene skills through a questionnaire survey, identifying the factors that influence them and the skills that most need to be developed. The data was analysed using IBM SPSS, Chi-square test, Kruskal-Wallis and Mann-Whitney tests.

Keywords:

start-up, cyber hygiene, innovation, digital immune boosting

A FOTOGRAMMETRIA GYAKORLATI ALKALMAZÁSA A 3D MODELLALKOTÁSBAN

Németh Roland
Pécsi Tudományegyetem
Bölcészlet- és Társadalomtudományi Kar
&
Németh Krisztián
Pécsi Tudományegyetem
Műszaki és Informatikai Kar

A kutatás témája a fotogrammetriával történő 3D modellalkotás és a készítését befolyásoló paraméterek vizsgálata. Napjaink egyik elterjedt megoldása 3D modellek készítésére a fotogrammetria alkalmazása. Számos területen előszeretettel használják, mint a szórakoztatástóipari felhasználás vagy éppen a domborzati térképek rekonstruálása. A módszer lényege, hogy az adott tárgyról kell több képet készíteni minden irányból és több szögből. Majd a kétdimenziós pontokból előállítható 3D pontok halmaza. Végül a 3D pontokból rekonstruálható a háromdimenziós modell. Mivel a 2D pontok felhasználásával készül el a 3D modell, így a kulcsfontosságú a megfelelő képhalmaz előállítása. Majd a felvételeket elemezve, kiértékelve következtetéseket lehessen leszűrni és az eredményeket fel lehessen használni további implementációk elkészítéséhez.

A digitális kamerák és szoftverek fejlődése nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy a fotogrammetria egyre nagyobb szerephez jusson a régészetben is. A módszer lényege, ahogy Krisztián az előadás első felében szemlélteti, hogy a kétdimenziós, kiinduló adatcsomagból, digitális fotók felhasználásával az adatfeldolgozó program számítások elvégzésével három dimenziós modellt készít. A fotogrammetria régészeti alkalmazása kettős: részben terepkutatási módszer, részben pedig elősegíti a múzeumi feldolgozást és szemléltetést. Ez a vírus helyzet ideje alatt például kiváltképp fontossá vált. A módszer a múzeumi gyűjteményekben is hasznos. A virtuálisan hozzáférhető, háromdimenziós műtárgyakat bárki, bármikor tanulmányozhatja, így nemcsak azok társadalmi hasznosulásához járul hozzá, hanem a tárgyak állapotának megőrzésében is nagy szerepet játszik.

Kulcsszavak:

3D modellezés, fotogrammetria, tárgy digitalizálás, 3D szkennelés

3D OBJECT MODELLING WITH PHOTOGRAMMETRY

In the following, I would like to introduce 3D modelling using photogrammetric methods in relation to my thesis topic. In the last decades, 3D model scanning, creation and printing has become a very popular field of computer science, as 3D models are used in a wide range of applications, from entertainment to architectural or even engineering solutions requiring complex visualization. There are many ways to create 3D models, and in some cases, it is not even necessary to recreate the whole object from scratch. One possible solution is to use the camera-based photogrammetry. The idea is to take photographs about the selected object from all sides, preferably from as many angles as possible. A 3-dimensional set of points can then be mapped using the appropriate procedure, and a final 3D model of polygons (and its texture) can be generated from this using further calculations. European countries almost without exception are carrying into effect stricter measures at their borders in regard to the COVID epidemic which also had a serious impact on the conformation of migration routes. The development of digital cameras and software has contributed greatly to the growing role of photogrammetry in archaeology. The essence of the method, as Krisztián will explain in the first half of the lecture, is to produce a three-dimensional model from a two-dimensional starting data set using digital photographs by performing calculations in the data processing software. The application of photogrammetry in archaeology is twofold: it is partly a field research method and partly a tool for museum processing and visualisation. The method is also useful in museum collections. The three-dimensional artefacts, which can be accessed virtually and studied by anyone at any time, contribute not only to their social utility but also to their preservation.

Keywords:

3D modelling, photogrammetry, object digitization, 3D scanning

A HAZAI KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALATI SZEKTOR ELEMZÉSE A NYÍLT FORRÁSÚ INFORMÁCIÓSZERZÉS ASPEKTUSÁBÓL AZ INFORMÁCIÓBIZTONSÁGI ÖNÉRTÉKELÉS TÜKRÉBEN

Nimsz Vivien

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

A kis- és középvállalkozások (továbbiakban kkv) működése során a szervezet szintű biztonság, valamint biztonságtudatosság megteremtése komplex, komplikált feladatnak számít. Jellemzően a vállalatok abban az esetben állnak neki kialakítani az informatikai biztonsági kultúrát, ha már előzetesen nagyobb volumenű incidens sújtotta őket vagy esetleg valamilyen jogszabály, iparági szabvány kötelezi őket az intézkedésre. Manapság akár közösségi hálózatok, weboldalak segítségével is könnyedén lehet adatokhoz, információkhoz jutni a kevésbé biztonságtudatos munkavállalókról, ami akár kockázati tényezőt is jelenthet. A nyílt forrású információszerzés (Open Source Intelligence, OSINT) olyan információgyűjtő eljárás, amely a nyílt forrásokból származó információk keresésének, gyűjtésének és felhasználásának, valamint az alkalmazott technikáknak és eszközöknek leírására szolgál. Ezt az információgyűjtési eljárást nem csak a nemzetbiztonsági szolgálatok végezhetik, hanem lényegében bárki, így az egyének és szervezetek éppúgy alkalmazhatják eltérő motivációval. Az OSINT gyors és hatékony módszert jelenthet a vállalatok biztonsági stratégiájának kialakításában, aktívan hozzájárulhat a vállalati biztonság vagy akár információbiztonsági irányítási rendszer kialakításában és fenntartásában, azonban az árnyoldalairól sem szabad megfeledkezni. Munkám során kutatási célomnak tekintettem feltárni az OSINT előnyeit, hátrányait, továbbá megvizsgálni azokat a technológiákat, amelyeket akár egy kis- és középvállalkozás is könnyen tud implementálni a mindennapi munkavégzésbe. Kérdőív segítségével mértem fel, a hazai kkv szektor OSINT képességeit, valamint azt, hogy van-e kapcsolat aközött, hogy egy adott kis- és középvállalkozás mennyire érett információbiztonsági szempontból és hogy alkalmaznak-e valamilyen OSINT technológiát, tevékenységet. Végezetül pedig egy tesztet hajtottam, melynek során azt tanulmányoztam, hogy mely információk érhetőek el OSINT eszközzel könnyen egy kk-ról, amik a hivatalos weboldalon nincsenek feltüntetve. Kutatásom arra mutatott rá, hogy számos OSINT technológia áll rendelkezésére mind a magánszemélyek, mind a gazdálkodó szervezetek számára. Ezek implementálása nem történt meg a szervezetek életében, vagy pedig számos helyen kimerül a potenciális új munkavállaló közösségi médiában történő előzetes ellenőrzésével.

Kulcsszavak:

nyílt forrású információszerzés, OSINT, kis- és középvállalkozás, információbiztonság

ANALYSIS OF THE HUNGARIAN SME SECTOR FROM THE PERSPECTIVE OF OPEN SOURCE INFORMATION INTELLIGENCE IN THE LIGHT OF INFORMATION SECURITY SELF-ASSESSMENT

In the operation of small and medium-sized enterprises (hereinafter referred to as SMEs), the creation of security and security awareness at the organisational level is a complex task. Typically, firms start to develop a security culture when they have already been affected by a large-scale incident or when they are required by legislation or industry standards to implement one. Nowadays, it is easy to obtain data and information about less security-conscious employees, even through social networks and websites, which can even be a risk factor. Open Source Intelligence (OSINT) is an information gathering process used to describe the search for, collection and use of information from open sources, and the techniques and tools used. This information gathering process may not only be carried out by national security services, but may also be used by individuals and organisations with different motivations. OSINT can be a quick and effective way to develop a company's security strategy and can actively contribute to the development and maintenance of a corporate security or even information security management system, but its downsides should not be overlooked. In my research, I aimed to identify the advantages and disadvantages of OSINT and to examine the technologies that can be easily implemented in the daily work of even a small and medium-sized enterprise. Using a questionnaire, I assessed the OSINT capabilities of the domestic SME sector and whether there is a link between the maturity of an SME in terms of information security and whether it has adopted an OSINT technology or activity. Finally, I ran a test to see what information is easily accessible through OSINT tools about an SME that is not listed on the official website. My research revealed that there are a number of OSINT technologies available to both individuals and business organisations. Their implementation has not taken place in the life of organisations, or in many places it has been exhausted by pre-screening potential new employees on social media.

Keywords:

open source information, OSINT, small and medium enterprises, information security

AZ OROSZ FÖDERÁCIÓ ENERGIAHORDOZÓKKAL KAPCSOLATOS
LEHETŐSÉGEI EURÓPÁTÓL ELZÁRVA

Schiller Gábor
Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és nemzetközi tanulmányok kar

Az orosz politikai felsővezetés számára már 2014-ben egyértelművé vált, hogy elengedhetetlen a kőolaj- és gázexport fejlesztése Ázsiában az ország gazdasági stabilitása érdekében. A legjelentősebb partneri viszony Kínával alakult ki, mivel az ország energiahordozó-igénye nő és stratégiai érdeke, hogy függetlenítse magát a tengeri úton érkező importtól egy esetleges tengeri blokádnak, valamint további közel-keleti konfliktusok esetére. A két állam közti kereskedelem infrastruktúráját, a Szibéria Ereje vezetékrendszerét a Gazprom és Rosneft vállalatok építették ki Kínai hitellel, amely az első jelentős beruházás volt az 1990-es évek óta jelen lévő exportigény teljesítésére. Ez a partneri viszony kulcsfontosságú lesz Oroszország gazdaságának életben tartására az ukrán-orosz konfliktus idejére és a béke utáni újraindulásra. Míg a Gazprom nem tudott függetlenedni az Európából beáramló tőkéktől és politikai eszközként szolgált az Orosz kormány részére, addig a Rosneft egy 25 éves, 270 milliárd dolláros szerződést írt alá a Kínai Kommunista Párttal, amely kizárja a Kelet-Európában megfigyelhető dependencia által lehetővé tett zsarolási helyzetet. Az elmúlt hónapok következményeként Oroszország gazdasága kétségkívül hanyatláson fog keresztülmenni, amely szükségessé tesz további kínai hiteleket és beszerzéseket. A tanulmány orosz-kínai kereskedelmi, továbbá politikai kapcsolatairól és 2014 óta történő alakulásukról szóló nemzetközi források használatával készült.

Kulcsszavak:

Kőolajexport, Gázexport, Gazprom, Rosneft, Szibéria Ereje, Oroszország, Kína

THE RUSSIAN FEDERATION'S ENERGY POTENTIAL ISOLATED FROM EUROPE

It became clear to Russia's political leadership as early as 2014 that the development of oil and gas exports in Asia was essential for the country's economic stability. The most significant partnership has been with China, given the country's growing demand for energy hedges and its strategic interest in becoming independent of imports by sea in the event of a possible naval blockade and further conflicts in the Middle East. The infrastructure for trade between the two states, the Siberia Power Pipeline, was built by Gazprom and Rosneft with Chinese credit, the first major investment to meet export demand since the 1990s. This partnership will be key to keeping Russia's economy afloat during the Ukrainian-Russian conflict and the post-peace resumption. While Gazprom could not be independent from the inflow of capital from Europe and served as a political tool for the Russian government, Rosneft signed a 25-year, \$270 billion contract with the Chinese Communist Party, which rules out the blackmail situation enabled by dependency in Eastern Europe. As a consequence of the past months, Russia's economy will undoubtedly go through a downturn, which will require further Chinese loans and purchases. The study uses international sources on Russia-China trade and political relations and their evolution since 2014.

Keywords:

Petroleum exports, Gas exports, Gazprom, Rosneft, Power of Siberia, Russia, China

A HEROIZMUS JELENTŐSÉGE A HÁBORÚS KONFLIKTUSOKBAN

Sipos Ákos
Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Hadtudományi és Honvédtisztviselői Kar

Témám a katonai hősiességről és jelentőségéről szól a távol-és közelmúlt időszakát vizsgálva, emellett pedig részletesen kitérek az orosz-ukrán Konfliktus vonatkozásában megjelenő hős alakokra. Ez a jelenségkör az egész történelmünket végigkíséri számtalan legenda és írásos emlékek nyomán, jelenünket tekintve pedig a képregények megfilmesítése, így pedig a popkultúra rendkívül erős és közvetlen hatásának eredményeként szinte a mindennapjaink részévé váltak. Néhány példán keresztül szeretném bemutatni, hogy hogyan hat a katonákra egy „hős”, aki mellettük vagy ellenük harcol. Említés szinten kitérek mind magyar, mind amerikai vonatkozásban a katonahősök jelenségére, majd a közösségi médiákban megjelenő ukrán és orosz hős alakokat fogom bemutatni. Ezt követően kitérek a Kijevi szellemre (Ghost of Kiev), a Kijevi/Ukrajnai kaszásra (Ukrainian Reaper) és a Kígyó sziget legendájára (Myth of Snake Island) is. Primer forrásként a Twittert, Instagrammot, TikTOKot, Telegrammot és a Facebookot használtam, és azt próbáltam megfigyelni, hogy milyen hatással van jelenségük a közvéleményre, az ukrán civilekre, a katonákra a harci morálra szempontjából, és végső soron a háború kimenetelére.

Kulcsszavak:

Heroizmus, háború, harci morál, Ukrajna, Oroszország

THE IMPORTANCE OF HEROISM IN WAR CONFLICTS

My topic is about the military heroism and its significance in the distant and recent past, and I will also discuss in detail the heroic figures in the context of the Russian-Ukrainian conflict. This phenomenon has been present throughout our history through countless legends and written records, and in our present day, as a result of the filming of comic books and thus the extremely strong and direct influence of popular culture, they have become almost part of our everyday life. I would like to give a few examples of how soldiers are affected by a 'hero' who fights alongside them or against them. I will mention the phenomenon of military heroes in both Hungarian and American contexts, and then I will look at Ukrainian and Russian heroes in social media. I will then also discuss the Ghost of Kiev, the Ukrainian Reaper and the Myth of Snake Island. I used Twitter, Instagram, TikTok, Telegram and Facebook as primary sources and tried to observe the impact of their phenomena on public opinion, Ukrainian civilians, soldiers in terms of morale and ultimately the outcome of the war.

Keywords:

heroism, war, morale, Ukraine, Russia

AUXILIÁRIS VICUSOK PANNONIA INFERIORBAN

Strasszer László
Pécsi Tudományegyetem
Bölcészeti- és Társadalomtudományi Kar

A korábbi kutatások eredményei az auxiliáris vicusok tekintetében legutóbb 1999-ben kerültek összefoglalásra egy monográfia keretében, ebben a tanulmányban részletes elemzésükre és értékelésükre is sor került. Az azóta eltelt évtized vizsgálatai szorososan kötődtek a Pécsi Tudományegyetem, Visy Zsolt professzor által vezetett légirégészeti, és mikroregionális topográfiai, roncsolásmentes módszerekkel végzett kutatásaihoz, de emellett részben mentőátásatok, részben tervátásatok révén további lelőhelyek kutatására is sor került (Albertfalva, *Lugio*). Az utóbbi időszak megnövekedett számú ismeretanyagának tükrében ismét szükségessé vált, hogy a Duna bal partján fekvő, az egykori Római Birodalom határvédelmi rendszeréhez, a pannoniai limeshez köthető katonai táborok mellett létesült vidéki településtípus (auxiliáris vicus), valamint a konkrét lelőhelyek ismételt vizsgálatára és áttekintésére is sor kerüljön. A megjelent publikációk, illetve a már említett monográfia ide vonatkozó fejezetei nyomán összegyűjtésre kerültek azok a vizsgált régióba tartozó dokumentált lelőhelyek, amelyek egyértelműen auxiliáris vicusként azonosíthatóak. Jelen előadás e témakörben fontos adalékokat kíván meghatározni annak érdekében, hogy a jövőben pontosítható legyen a korábban kialakított kép, mely nagyban elősegítheti Pannonia Inferior településhálózatának feltérképezését, valamint komplex topográfiai szempontú értelmezését.

Kulcsszavak:

auxiliáris, vicus, topográfia, település, Pannonia Inferior

AUXILIAR VICI IN PANNONIA INFERIOR

The results of previous research on auxilic vicuses were last summarized in a monograph in 1999, on this study their detailed analysis and evaluation will be introduced. The analysis of the past decade is closely connected to the research organized by Professor Zsolt Visy (University of Pécs), which contained methods of aerial archeology and microregional topography with non-destructive methods, but also other sites were researched partly through rescue excavations (Albertfalva, Lugio). In a view of increased knowledge of nowadays, it has become necessary to re-examine and review the type of rural settlements (auxilic vicus), which were established on the left bank of the Danube, near to the military camps of the Roman Empire and the Pannonian limes. Based on publications connected to the topic and the monography I already have mentioned documented sites were collected, which are clearly identified as auxilic vicuses. This presentation aims to determine important additions in order to help specify our former knowledge about auxilic vicuses and to facilitate the settlement of Pannonia Inferior and its complex topographic interpretations.

Keywords:

auxiliar, vicus, topographic, settlement, Pannonia Inferior

A GENFI EGYEZMÉNYEK MEGSÉRTÉSE AZ OROSZ–UKRÁN HÁBORÚBAN

Szijártó Jácint
Nemzeti Közszerológálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar

A genfi egyezmények a történelem során az irányadó alapvető nemzetközi jogi szabályokat jelentik fegyveres konfliktusok esetén. Már az első genfi egyezmény elfogadása után sérültek a benne lefektetett szabályok. A katonai célok elérése érdekében minden háborúban valamilyen szinten megsértik ezen megállapodásokat nem csak a hatékonyság érdekében, hanem szimplán tudatlanságból is. A 21. század sajátossága, hogy ezen események könnyen elérhetőek, bizonyítékként szolgálhatnak a publikum előtt, ezzel még szemléletesebbé teszi a háború brutalitását. Az orosz-ukrán konfliktus során mindkét fél dokumentáltan volt vétkes háborús bűnökben. A hadifoglyokról készült videók publikálásától, hadi anyagok, katonák, civil korházakban, iskolákban való tartózkodástól, egészen a kazettás bombák bevetéséig, a felek többszörösen sértették meg a hadijogot. Ezen cselekmények súlyosan sértik a nemzetközi jogot és felmerülhet a kérdés, hogy ezen dokumentumok csupán formálisak, egy háború esetén a kényszer hozta akarat felrúgja ezen megállapodásokat. Ennek következtében fogalmazódhat meg a gondolat, hogy egy ilyen mértékű konfliktus esetén, esetleg a következő lépés már biológiai fegyverek használata, atomfegyverek alkalmazása lehet. Ilyenkor merülhet fel a kérdés, hogy hol van a határ a tiltott fegyverek alkalmazásakor, a taktikai sikerek elérésének érdekében. Mindemellert, ha az egyik fél megsérti a nemzetközi jogot, az adhat-e legitimációt a másik félnek, hogy ő is megsértse azt.

Kulcsszavak:

legitimáció, konfliktus, genfi egyezmények, nemzetközi jog

VIOLATIONS OF THE GENEVA CONVENTIONS IN THE RUSSIAN– UKRAINIAN WAR

The Geneva Conventions have historically been the basic international legal rules governing armed conflicts. Already after the adoption of the First Geneva Convention, its rules were violated. In every war, to achieve military objectives, these agreements are violated at some level, not only for the sake of efficiency but also out of simple ignorance. The specificity of the 21st century is that these events are readily available as evidence to the public, making the brutality of war even more visible. During the Russian-Ukrainian conflict, both sides were documented as guilty of war crimes. From the publication of videos of prisoners of war, war materials, soldiers, and civilians in hospitals and schools, to the use of cluster bombs, the parties have repeatedly violated the laws of war. These acts are in serious breach of international law, and it may be questioned whether these documents are merely formal, in the event of war they will of necessity overturn these agreements. This could lead to the idea that in a conflict of this magnitude, the next step might be the use of biological weapons, the use of nuclear weapons. The question then arises as to where the limits are in the use of prohibited weapons to achieve tactical success. Besides, if one party violates international law, can this give legitimacy to the other party to violate it.

Keywords:

legitimacy, conflict, Geneva Conventions, international law

AUSZTRÁLOK ÉS ÚJ-ZÉLANDIAK AZ ÉSZAK-AFRIKAI HADSZÍNTÉREN (1940–1943)

Varga Bence
Pécsi Tudományegyetem
Bölcselet- és Társadalomtudományi Kar

Az előadás célja, hogy bemutassa az ausztrál és új-zélandi hadseregek katonai szolgálatát Észak-Afrikában a II. világháború alatt. Ausztrália és Új-Zéland nem volt felkészülve a II. világháború kitörésére. A brit domíniumok dilemma előtt álltak, mert míg a birodalom iránti lojalitás megkövetelte, hogy expedíciós erőket küldjenek Nagy-Britannia támogatására, addig Japán növekvő fenyegetést jelentett a Csendes-óceánon, ami indokolta volna a hadsereg otthon tartását. Anglia azonban a gyarmati expedíciós erők küldését szorgalmazta, és meggyőzte Ausztráliát és Új-Zélandot, hogy nem várható, hogy Japán támadást indítson a térségben. 1940-ben felállították a 2. Ausztrál Birodalmi Erőket, amely négy gyalogos és egy páncélos hadosztályból állt. A gyalogos hadosztályok közül csak kettőt küldtek a tengerentúlra, a többi otthon tartották. Új-Zéland valamivel korábban küldte a frontra a 2. új-zélandi hadosztályt. Az expedíciós erőket Észak-Afrikában vetették be, ahol a briteknek a legnagyobb szükségük volt rájuk. A vonatkozó angol és magyar nyelvű szakirodalom mellett a források széles skálájára támaszkodtam, beleértve az angol, ausztrál és új-zélandi levéltárak hadműveleti feljegyzéseit, Winston Churchill és Erwin Rommel emlékiratait, valamint az ausztrál sajtó vonatkozó cikkeit. A kutatás feltárta, hogy 1940–1943 között az ANZAC-erők kulcsszerepet játszottak számos brit hadművelet sikerében. Annak ellenére, hogy a két brit domínium hadserege felkészületlen, tapasztalatlan és rosszul felszerelt egységekből állt, ütőképes haderőt képviselt a háborúban, ráadásul Ausztráliának és Új-Zélandnak 1941 decemberétől két fronton kellett harcolnia.

Kulcsszavak:

Második világháború, Észak-Afrika, Ausztrália, Új-Zéland

AUSTRALIANS AND NEW ZEALANDERS IN THE NORTH AFRICAN THEATRE OF WAR (1940-1943)

The aim of the presentation is to show the military service of the Australian and New Zealand armies in North Africa during World War II. Australia and New Zealand were unprepared for the outbreak of World War II and the population still remembered the experiences of the earlier war. The British Dominions were also faced with a dilemma because while loyalty to the Empire required expeditionary forces to be sent to support Britain, Japan was a growing threat in the Pacific, which would have justified keeping the army at home. However, Britain pushed for the sending of colonial expeditionary forces and persuaded Australia and New Zealand that Japan could not be expected to launch an attack in the region. In 1940, the 2nd Australian Imperial Force was established, consisting of four infantry and one armoured division. Only two of the infantry divisions were sent overseas, the others were kept at home. New Zealand sent the 2nd New Zealand Division to the front slightly earlier. Expeditionary forces were deployed in North Africa, where the British needed them most. In addition to the relevant literature in English and Hungarian, I have drawn on a wide range of sources, including operational records from the English, Australian and New Zealand archives, the memoirs of Winston Churchill and Erwin Rommel, and relevant articles in the Australian press. The research revealed that between 1940 and 1943 ANZAC forces played a key role in the success of a number of British operations. Despite the fact that its two British dominion armies consisted of unprepared, inexperienced and ill-equipped units, it was a formidable force in the war, moreover, Australia and New Zealand had to fight on two fronts from December 1941 onwards.

Keywords:

Second World War, North Africa, Australia, New Zealand

SZKANDER BÉG ÉS A MAGYAR KIRÁLYSÁG OSZMÁNELLENESE
EGYÜTTMŰKÖDÉSE (1443–1448)

Vlasics Bálint
Pécsi Tudományegyetem
Természettudományi Kar

Az Oszmán Birodalom hódítómechanizmusa mindössze fél évszázad alatt uralma alá hajtotta a Balkánt és az ott élő népeket. Névleg az albán területek is oszmán fennhatóság alá kerültek, azonban az albánok ellenállása a terület meghódítását követően sem torpant meg, ami döntően a földrajzi tényezőknek volt köszönhető. A 15. századi albán ellenállás közül kiemelkedő a Szkander bég vezette oszmánellenes harcok időszaka, azonban a külpolitikában továbbra is az albán hagyományok voltak mérvadóak. Kutatásom a másodlagos anyagok által levont következtetéseken nyugszik ciklikus induktív és deduktív munkaforma alapján.

Az albán területek számára egyértelmű volt, hogy csak külső nagyhatalom segítségével lehetnek eredményesek az oszmánellenes harcok során. A Balkán térségében egyedül a Magyar Királyság számított olyan potenciális hatalmi tényezőnek, amely jelentős erőt tudott kifejteni az oszmánokkal szemben, ennek következtében megfigyelhetünk bizonyos együttműködési kísérleteket e két terület között. Balla Lóránt véleménye alapján e két nagyhatalom katonai vezetője, Hunyadi János és Szkander bég között létrejött egy bizonyos szövetség, ami azonban nem nyert hivatalos megerősítést. Marin Barleti korabeli történetíró Szkander bégről írott műve alapján bizonyosak lehetünk abban, hogy a magyar–albán közeledés már jóval korábban létrejöhetett, éppen ezért kutatásom különösen fontos tézisének teszi ki az a körülmény, hogy az albánok cselekedetei mennyire értelmezhetőek tudatos politikai lépésként. Ezek alapján értelmezhető megfelelő módon a Hunyadi támadó hadjárataiban való részvételi igényük is. Mindenesetre a diplomáciai összeköttetések alapján kijelenthetjük, hogy az albán területek és a Magyar Királyság közötti jó viszonyt, szövetségi kezdeményezést mindenképpen meg akarták akadályozni az oszmánok, hiszen ezek alapján kétfrontos háború fenyegette az Oszmán Birodalmat a balkáni területeken.

Kulcsszavak:

Szkander bég, Albánia, Magyar Királyság, Oszmán Birodalom, Hunyadi János

SKANDERBEG AND THE HUNGARIAN KINGDOM'S COLLABORATION AGAINST OF OTTOMAN (1443–1448)

The conquest mechanism of the Ottoman Empire ruled the Balkans and the nations who lived there only just a half of century. Nominally, the Albanian territories also came under the Ottoman rule, however the resistance of the albanians didn't stop after the conquest of the area, which was caused mainly due to the geographical factors. Among the albanian resistance of 15th century there was a period of anti-Ottoman contest, which was led by Skanderbeg, after all in the foreign policy the albanian's traditions was authoritative. My research is on the conclusions by secondary sources based on cyclic inductive and deductive forms of work.

For the area of Albanians was obvious to they could be resultful during the anti-Ottoman fights only by the assistance of the other world-power country. In the territory of Balkan only just the Hungarian Kingdom was potentially a power factor, which could exert a notable force against the Ottomans, so in that case we can observe certain cooperation attempts between these two areas. According to Lóránt Balla's opinion, between these two territories' military leaders, as John Hunyadi and Skanderbeg had a special confederacy, also it didn't have a formal ratification. The historiographer Marin Barleti, who lived in the same age, based on his volume of Skanderbeg, we would be sure, between the Hungarian and the Albanian the cooperation could came off earlier, that's why it's a very important thesis of my research, the action of the Albanian can be a conscious political feat. In that case we can construe with a real why they need to participate to Hunyadi's offensive expedition. However the consquence of the diplomatic connection we can be sure; between the area of the Albanians and the Hungarian Kingdom had a good association, an initiation of confederacy, by the way the Ottomans wanted to cancelled, since they had a big threat of the double war in Balkan territory for the Ottoman Empire.

Keywords:

Skanderbeg, Albania, Hungarian Kingdom, Ottoman Empire, John Hunyadi